

Datum
2024-11-15

Diarienummer
KFN-2024/170.254

Handläggare
Anna Sillén
Anna.Sillen@huddinge.se

Kultur- och fritidsnämnden

Lokalprogram för Solfagrahallen

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Lokalprogram för Solfagrahallen godkänns enligt bilaga 1.
2. Verksamhetsbeskrivning för Solfagrahallen godkänns enligt bilaga 2.
3. Preliminär driftkalkyl godkänns enligt bilaga 3.
4. Inriktningen antas för Solfagrahallen, enligt förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 15 nov 2024, och ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden fick i Lokalresursplan 2024 uppdraget att ta fram ett lokalprogram för ny idrottshall i anslutning till Solfagraskolan.

Till detta tjänsteutlåtande finns flera bilagor som tillsammans ger en helhet och inriktning för den nya idrottshallen som ska heta *Solfagrahallen*.

I Solfagrahallen föreslås en mellanstor idrottsyta (gymnastiksal) och en mindre multifunktionssal som dels möter skolans behov för lektioner i Idrott och hälsa, dels för olika idrotter utanför skoltid. I Solfagrahallen föreslås även:

- Omklädningshubbar för olika behov
- Ett flexiarbetsrum som samnyttjas av skol- och driftspersonal samt funktionärer, med utrymme för skrivplats och förvaring.
- Förråd

Lokalprogrammet är framtaget i enlighet med ambitioner och prioriterade områden i kommunens strukturprogram för idrottslokaler och idrottsanläggningar. Även kommunens idrottspolitiska program har tagits i beaktande vid planeringen av framtida verksamhet i Solfagrahallen.

Kultur- och fritidsförvaltningen bedömer att principer och vägval beskrivna i lokalprogram och verksamhetsbeskrivning ger en bild av förutsättningar, verksamhet och utformning för ny idrottshall i anslutning till Solfagraskolan. Ärendet i sin helhet ger en vägledning för vidare projektering.

Kultur- och fritidsförvaltningen anser att ärendet har omhändertagit barnperspektivet, där förslag på lokalprogram har fokus på ändamålsenligt utformade lokaler där barn och ungdomar ges möjlighet att delta i idrott i en trygg och inkluderande miljö.

Beskrivning av ärendet

Solfagraskolan är idag en årskurs F-6 skola och ligger i centrala Huddinge, mitt i villasamhället och placerad nära Björkängshallen, som är en av kommunens ishallar. Adressen är Prästvägen 23.

Skolan byggdes 1970 och har vid besiktning bedömts ha brister i inomhusmiljön. Dessutom behöver skolgården moderniseras på ett sätt som inte är genomförbart med nuvarande skolbyggnad. Skolbyggnaderna samt gymnastiksal (längd 26 meter, bredd 10 m och takhöjd 5 m) ska baserat på dessa brister rivas och ersättas av nya byggnader. Byggstart planeras 2025 och skolan kan återvända inför hösttermin 2028. Sedan höstterminstart 2024 är skolans verksamhet evakuerad till tillfälliga lokaler vid Källbrinks IP.

Idag ansvarar grundskolenämnden för gymnastiksalen i Solfagraskolan, enligt gällande praxis att grundskolenämnden ansvarar för gymnastiksalar och kultur- och fritidsnämnden för idrottshallar med fullstor, eller näst intill fullstor, spelplansyta. En separat utredning om huvudmannaskap för gymnastiksalar och idrottshallar pågår för närvarande med representanter från barn- och utbildningsförvaltningen, kommunstyrelsens förvaltning samt kultur- och fritidsförvaltningen, med förslag om att kultur- och fritidsnämnden övertar ansvar för gymnastiksalar, rörelserum och konstgräsplaner från grundskolenämnden.

I februari 2024 tog kultur- och fritidsnämnden beslut om ett anläggningsprogram för en ny konstgräsplan som planeras anläggas öster om Björkängshallen och norr om skolbyggnaden, se ovan kartbild över nuläge. Den 22 april godkände kommunfullmäktige inriktningsbeslutet för både konstgräsplanen och skolan. För att inte försena projektet har förvaltningarna i samråd med Huddinge Samhällsfastigheter AB beslutat att dela upp investeringsprojektet i två inriktningsärenden och ett genomförandebeslut, vilket innebär att verksamhetslokaler och -anläggningar lämnas över till verksamheten samtidigt.

Kultur- och fritidsnämnden har från Lokalresursplan 2024 i uppdrag att ta fram ett lokalprogram för en idrottshall i anslutning till nya Solfagraskolan. Den nya idrottshallen planeras byggas på fastigheterna Kallan 7 och 8, och kommer att hanteras av kommunfullmäktige i ett eget inriktningsärende i början av 2025.

Förvaltningens synpunkter

Förslag på lokalprogram med tillhörande verksamhetsbeskrivning har tagits fram av kultur- och fritidsförvaltningen i samarbete med barn- och utbildningsförvaltningen. Samberedning inför beslutsärendet i kultur- och fritidsnämnden har skett med lokalstyrgrupp vid barn- och utbildningsförvaltningen samt med lokalstrateg vid kommunstyrelsens förvaltning.

Lokalprogrammet är utformat för att möta lokalbehov från både skola och föreningsliv. I ett tidigt skede av framtagandet av lokalprogrammet var kultur- och fritidsförvaltningen i kontakt med de idrottsföreningar som då var verksamma i Solfagraskolans gymnastiksal, och efterfrågade deras behov av idrottsytor.

En förutsättning för att hålla tidplan för nybyggnationen av skolan och idrottshall var att efterleva gällande detaljplaner, så vissa val i lokalprogrammet har gjorts utifrån det, som till exempel att fri takhöjd i gymnastiksalen inte kan övergå 7 meter.

Det framtagna förslaget på lokalprogram (bilaga 1) omfattar följande ytor:

- Entré
- Gymnastiksal
- Multisal
- Omklädningsrum för olika behov
- Förråd
- Flexiarbetsrum
- Stödytor
- Teknikytor
- Kommunikationsytor

Huddinge kommuns strukturprogram för idrottslokaler och idrottsanläggningar visar på en brist av fullstora sporthallar i kommunen (med spelplansmått 20x40m). Strukturprogrammet föreslår geografisk struktur för fyra nya sporthallar, vilket möter det underskott som beräknats för kommunen. I mellersta Huddinge tillkommer två fullstora sporthallar utformade för organiserad föreningsidrott genom nya Huddingehallen. Förvaltningen har bedömt, baserat på det redan beslutade tillskott i närområdet, att idrottsytan i Solfagrahallen inte behöver vara fullstor utan en mellanstor; även kallad gymnastiksal. Solfagraskolans behov täcks av en mellanstor idrottsyta. Kvarnberghallen, som är en fullstor sporthall är även den belägen i närområdet

Utformningen och nyttjandet av omklädningsrum har i många år varit omdiskuterat inom tränings-, idrotts-, fritids- och skolområdet. I allt för många anläggningar nyttjas omklädningsrummen betydligt mindre än vad som var tänkt och när till exempel skolans miljöer bedöms ur ett trygghetsperspektiv hamnar ofta omklädningsrummen högt på otrygghetsskalan. Många frågeställningar återkommer, såsom hur kön, religion, kultur, kroppsideal och nakenhet kan påverka upplevelsen av och viljan att byta om. Även praktiska och ekonomiska aspekter kan påverka omklädningsrummets varande. Omklädningsrum är

kostsamma att bygga på grund av installationer, tätskikt och ytskiktsmaterial som måste tåla hårt slitage.

Men alla röster är inte kritiska, inom föreningsidrotten finns en mer blandad syn på omklädningsrummet. I många föreningar har man en stark tradition av att nyttja omklädningsrummet och att se det som en del i aktiviteten.

Omklädningsrummet är inte bara en plats för ombyte, utan lyfts också fram som en social samlingsplats och en plats för spontana möten, erfarenhetsåterföring, gemenskap och reflektion.

Utifrån rapporterna om upplevd otrygghet i omklädningsrum, och faktumet att färre elever duschar efter idrott föreslås i lokalprogrammet för Solfagrahallen könsneutrala omklädningshubbar.

En omklädningshubb är ett stort rum med låsbara omklädningsbås och toaletter. Omklädningsrummen är inte uppdelade i kön eller annan kategorisering utan alla kan använda samma hubb, "alla går in genom samma dörr". I hubben sker enklare ombyte öppet i det stora rummet. En bänk finns som underlättar detta. Vid omklädning där man vill vara mer privat används ett omklädningsbås, som är låsbart från insida och helt skyddat från insyn. I båset kan man också duscha individuellt. Som alternativ finns också en rullstols-WC (RWC) med dusch och en utökad RWC med dusch och plats för duschbrits. Kläder tas med ut från båsen under träningspasset/lektionen till låsbara skåp utanför omklädningshubben.

Inspiration till valet av utformning är taget från en rapport skriven av Center för idrotts- och friluftsanläggningar tillsammans med White arkitekter¹. Därutöver har arbetsgruppen studerat Emaushallen i Västerås som byggdes 2023 i anslutning till Emausskolan (ÅK F-6), och staden planerar även att bygga fler idrottshallar med detta koncept för omklädningsrum. Arbetsgruppen har varit i kontakt med Emausskolan för att höra deras utvärdering av omklädningshubbarna nu, ett år efter invigning. Skolan såg mest fördelar med de nya duschutrymmena, till exempel nämnde de att:

- Det blev mycket lugnare av att ha hela sin klass i ett omklädningsrum. Det blev inget spring bland eleverna.
- Det fanns alltid en vuxen i omklädningsrummet. Den vuxna kunde vara kvar i rummet hela tiden då de inte behövde ha koll på två omklädningsrum.
- Emaushallen har två omklädningshubbar med 18 båsar (för 30 elever i en klass) så några av eleverna får gå in två stycken i ett bås. Den ena duschade först och den andra sedan. Läraren bestämde vem som skulle dela bås med vem. Eleverna är tilldelade ett förbestämt bås under hela terminen.
- Eleverna duschade efter lektionen.

---

¹ Trygga, inkluderande och mångfunktionella omklädningsrum. Rapport framtagen av CIFA och White arkitekter (2024)

- För de yngre eleverna så fick de sitta på den gemensamma bänken mitt i rummet och vänta in sina kompisar alternativt gå direkt till nästa lektion. Läraren avgjorde vad som gällde.

Lokalprogrammet för Solfagrahallen föreslår två omklädningshubbar kopplade till gymnastiksalens verksamhet och en mindre hubb till multisalens verksamhet. I anslutning till flexiarbetsrummet föreslås en "mini"-omklädningshubb att nyttjas av skolans pedagoger och funktionärer från föreningslivet.

Samplanerade idrottshallar utnyttjas av både skola och föreningsliv, vilket ställer krav på såväl utrustning som förvaringsmöjligheter. Förslaget till lokalprogram omfattar stora sammanhållna förråd, samnyttjade av skola och föreningsliv. Förråden kan inuti delas av med exempelvis någon form av galler-, eller metallburlösning, och vid behov kan separering av nyttjanderätten av mer slitkänsligt material göras genom lås på buren.

Förvaltningen bedömer att principer och vägval beskrivna i lokalprogram och verksamhetsbeskrivning (bilaga 2) ger en bild av den verksamhet, förutsättning och utformning som finns för Solfagrahallen. Ärendet i sin helhet ger en vägledning för vidare projektering.

Emellertid omfattar lokalprogrammet endast principiella areor och funktioner. Flöden och våningsplacering behöver studeras vidare i detalj under projekteringsfasen. Förvaltningen ser även vikten av att vidare utforska möjligheterna till minskning av kommunikationsytor samt teknikytorna för att eftersträva minskad totalyta, och därmed lägre totalinvestering samt framtida lokalkostnader. En minskning av totalarean ska inte omfatta idrottsfunktioner, och ett fortsatt fokus i arbetet framåt ska vara på idrottshallen som en social mötesplats.

Barn- och ungdomsperspektiv

Förvaltningen gör bedömningen att lokalprogrammet innehåller ett tydligt barnperspektiv där barn och ungdomars möjlighet till rörelse och idrott ges ett stort utrymme. Valet av könsneutrala omklädningshubbar med separata bås har grundats i bland annat skolelevers behov av trygghet.

Hållbarhetsperspektiv

Ärendet omhändertar social hållbarhet, sett utifrån både personalens perspektiv och ur elevers perspektiv, samt ur idrottsföreningars perspektiv.

Solfagrahallen ska byggas med tanke på en lång förväntad teknisk livslängd, utifrån det behöver ytorna vara flerfunktionella som möjliggör långsiktig anpassning till förändrade preferenser.

Ytan för idrottsförråd ska fungera för både skolans och idrottsföreningars behov av redskap. Valet av att ha gemensamma förråd med gemensam uppsättning av de ytkrävande redskap och material är att föredra, till skillnad från separat

förrådsutrymmen för de olika verksamheterna med dubbla uppsättningar. Förvaltningen ser här ett behov av nära dialog med föreningarna, särskilt de som dagligen använder plintar, bockar och liknande i sin idrottsverksamhet, så att inköp av hållbara redskap görs.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Preliminär driftkalkyl (bilaga 3) syftar till att ge kultur- och fritidsnämnden och vidare kommunstyrelsen en preliminär uppskattning om den kommande verksamhetens driftsekonomi i ersättningslokal till den tidigare gymnastiksalen.

Kalkylen är uppbyggd av intäkter och kostnader. Intäkter kommer från exempelvis hallhyror. Kostnader inkluderar bland annat driftspersonal, media, el, värme, avskrivningar och övriga kostnader. Kalkylen bygger på det bilagda lokalprogrammet och verksamhetsbeskrivning.

Kapitalkostnader för nya idrottshallen är beräknat från Utsäljehallen, vilken är den senaste idrottshall som byggts, med viss modifiering av kostnader utifrån att Utsäljehallen är en fullstor sporthall, vilket Solfagrahallen inte förslås bli.

Investeringsprojektets process och nämndens roll

Enligt kommunens lokalförsörjningsprocess är det kommunstyrelsen som leder arbetet med förstudier oavsett nämnd, i samarbete med berörd verksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att i sin förstudie kapacitetsbedöma, prognostisera och beskriva sina nuvarande och kommande lokalbehov med sådan framförhållning och tydlighet att lokalbehov kan utvärderas, resursplaneras och mötas av ny, avvecklad eller utökad verksamhet i god tid.

Under såväl arbete med förstudie som projekteringsfas anser kultur- och fritidsförvaltningen att det är av stor vikt av att ha en nära dialog med intressenterna för Solfagrahallen, både skola och idrottsföreningar.

Kommunstyrelsens inriktningsbeslut tas baserat på kultur- och fritidsnämndens beslut om lokalprogram. Inriktningsbeslutet syftar till att starta projektarbetet och ger projektet finansiering, både gällande drift och investering.

Inriktningen i det fortsatta arbetet projektet har att förhålla sig till är de kvalitets- och funktionsmässiga ramarna som har fastställts av kultur- och fritidsnämnden i förstudien. Projektarbetet börjar i en projekteringsfas efter att kommunstyrelsens inriktningsbeslut med upprättande av program- och systemhandlingar. Inriktningsbeslutet är kommunens beställning till Huddinge Samhällsfastigheter AB på planering samt projektering av projektet i fråga.

När systemhandlingar upprättats och slutgiltig projektkalkyl för såväl investering som framtida drift (inklusive livscykelkostnader) finns tas *genomförandebeslut* av kommunstyrelsen. Då ska även en uppdaterad tidplan redovisas samt en preliminär hyresoffert.

Exempel på faktorer som behöver vidare belysas under vidare faser under projekteringen är:

- Fastighetsrelaterade frågor
- Planerat underhåll
- Angöring
- In- och utfart
- Parkering
- Utformning/gestaltning
- Dagvattenhantering
- Lås och larm
- Informations- och Kommunikations-Teknik (IKT)
- Hållbarhet (miljö)
- Tekniklösningar
- Städbarhet

Målsättningen är en så liten total kostnad som möjligt över hela byggnadens livslängd, därför ska kostnadseffektiva lösningar eftersträvas genom hela projektarbetet. Det innebär välfungerande och anpassade funktioner för så liten bygginvestering som möjligt, där hänsyn tas till kultur- och fritidsnämndens drift.

Lokalkompensation för tillkommande hyreskostnader tilldelas kultur- och fritidsnämnden enligt gällande resursfördelningsmodell. Tillkommande driftskostnader för verksamheten behöver därför hanteras i särskild ordning inför driftsättning av idrottshallen.

Ärendet medför i sig inga direkta juridiska konsekvenser

Anja Dahlstedt
Kultur- och fritidsdirektör

Henric Hedberg
Tillförordnad Verksamhetschef idrott och anläggning

Bilagor

- Bilaga 1. Lokalprogram för Solfagrahallen
Bilaga 2. Verksamhetsbeskrivning
Bilaga 3. Preliminär driftkalkyl

Beslutet ska skickas till

Barn- och utbildningsförvaltningen
Grundskolenämnden
HUSF, ansvarig projektledare
Kommunstyrelsen